

Aan
NS
Directeur Stakeholder- en
Concessiemanagement
Jacco van der Tak
Postbus 2025
3500 HA Utrecht

Contactpersoon	Doorkiesnummer
A. Frerichs	-
Datum	Bijlage(n)
17 november 2017	-
Ons kenmerk	Uw kenmerk
Locov 2017-286107	CC/PA/TD-807
Onderwerp	
Advies wijzigingen dienstregeling 2017 wijzigingsblad december	

Geachte heer Van der Tak,

In uw brief van 26 oktober 2017¹ vraagt u de consumentenorganisaties in het Locov advies over voorgenomen wijzigingen in de dienstregeling per 10 december 2017. Daarnaast geeft u ter informatie wijzigingen door vanwege de toedeling van capaciteit en het onderhoudsrooster. Wij gaan graag in op uw verzoek om advies.

Punten ter advisering

Bij de meeste wijzigingen die u ter advisering voorlegt hebben wij geen bezwaren. Enkele daarvan zijn verbeteringen, waarmee wij natuurlijk blij zijn en waarover wij van harte positief adviseren.

Wij hebben wel een bezwaar bij een wijziging die u noemt bij de gevolgen van het onderhoudsrooster, terwijl dit in feite geen gevolg van het onderhoudsrooster is. Het betreft hier de late trein op de Zaanlijn. In de woensdag- tot en met zaterdagnacht rijdt nu een late trein van Amsterdam naar Heerhugowaard (vertrek uit Amsterdam Centraal in dienstregeling 2017 om 1.26, in dienstregeling 2018 om 1.14). U bent voornemens deze rit in de woensdag- en donderdagnacht in te korten tot Alkmaar. U hanteert hierbij het argument dat de treinvervangende bus tussen Alkmaar en Heerhugowaard in de zondag-, maandag- en dinsdagnacht door gemiddeld minder dan 10 mensen wordt gebruikt.

Wij vinden dit een scheve redenering. De busdienst heeft een rijtijd van meer dan twee uur tegenover 54 minuten voor de trein. U kunt het geringe gebruik

¹ CC/PA/TD-807 adviesaanvraag wijzigingen dienstregeling 2017 wijzigingsblad december

van deze zeer tijdrovende busverbinding in onze optiek niet projecteren op de treinverbinding in andere nachten, later in de week. Het gebruik van de trein naar Heerhugowaard in de woensdag- en donderdagnacht is ongetwijfeld hoger dan van de langzame bus in de eerdere nachten. Dit vanwege de reistijd, het vervoermiddel en de verschillen in reisbehoefte tussen de dagen van de week. Over de bezetting van de te schrappen treinritten geeft u echter géén cijfers. Gezien het ontbreken van steekhoudende motivering adviseren wij negatief over uw voornemen om trein 7384 in de woensdag- en donderdagnacht in te korten van Heerhugowaard tot Alkmaar.

Over de vervangende busdienst in de zondag-, maandag- en dinsdagnacht geven wij u graag nog het volgende advies. Om de buitengewoon lange rijtijd naar Alkmaar en verder te beperken, kunt u de twee bussen vanaf Amsterdam en Zaandam anders inzetten. De ene bus kunt u vanaf Amsterdam Centraal en Sloterdijk als snelbus naar Alkmaar, Alkmaar Noord en Heerhugowaard laten rijden. De andere kunt u inzetten als stopbus van Amsterdam Centraal naar Alkmaar. Dit kan de reistijd sterk beperken, tot minimaal 10 en maximaal 24 minuten extra ten opzichte van de trein. Wellicht vallen de kosten van het busvervoer met deze inzet ook iets lager uit.

Patroonwijzigingen als gevolg van capaciteitsverdeling 2018

U heeft ons geïnformeerd over een aantal patroonwijzigingen als gevolg van de capaciteitsverdeling door ProRail. Deze verdeling vond plaats na onze advisering over uw dienstregelingontwerp, zodat u over deze wijzigingen geen advies vraagt. Wij willen u desondanks toch een reactie bij enkele wijzigingen geven. Deze kunt u opvatten als een advies van onze kant om te zoeken naar verbetermogelijkheden bij eerstvolgende gelegenheid, zoals bijvoorbeeld een wijzigingsblad.

De patroontijden van de Sprinter van Zandvoort richting Amsterdam worden twee minuten opgeschoven ten behoeve van een reservering voor goederenpaden. Deze verschuiving leidt tot het verbreken van de aansluiting in Haarlem op de Intercity naar Rotterdam en verder. De overstaptijd, met trappenlopen van spoor 1 naar spoor 6, wordt na de verschuiving drie minuten en dus te kort. De reisplanner biedt reizigers straks een keuze tussen een duurdere omreisroute via Amsterdam Centraal met de Intercity direct, een extra overstap met langer reizen per Sprinter, of ruim een halfuur wachten in Haarlem. Deze verslechtering voor de reizigers wordt doorgevoerd voor goederentreinen, die in de praktijk slechts enkele keren per dag rijden. Meer dan 90% van de aansluitingen wordt hiermee nodeloos verbroken. Wij adviseren u in overleg met ProRail en de goederenvervoerder tot een betere oplossing voor de reizigers te komen. Wij denken aan een oplossing die op zijn minst de nodeloze 'aansluitingsschade' wegneemt op alle tijdstippen waarop het goederenpad niet wordt benut.

Tussen Breukelen en Amsterdam Centraal rijden de vier Sprinters per uur nu nog in ongeveer een kwartierdienst, met intervallen van 13 en 17 minuten. In de ontwerpdienstregeling 2018 werd dit, vanwege de tienminuten-IC-dienst, scheefgetrokken tot intervallen van negen en 21 minuten. In werkelijkheid wordt ook nog een reservering voor een goederenpad ingepast. Dit leidt tot intervallen van vier en 26 minuten. Je kunt hier eerder spreken over een halfuurdienst met een volgtrein. Reizigers in de volgtrein worden bovendien getrakteerd op een stationnement van zes minuten in Amsterdam Bijlmer Arena. Willen deze reizigers naar Krommenie of Uitgeest, dan staan ze in Wormerveer ook nog vier minuten stil. Het is in onze ogen opnieuw een voorbeeld van de lage prioriteit die het stadsgewestelijk vervoer geniet. In dit geval met name het vervoer tussen Amsterdam Zuidoost en de Zaanstreek.

De plaats onderaan de rangorde bij het ontwerpen van de dienstregeling en de verdeling van de capaciteit doet afbreuk aan de vervoerprestaties en de populariteit van het OV in dit productsegment. Op pagina 2 van ons advies over de dienstregeling 2018² schreven wij over tekortkomingen bij ontwerp en planning van infrastructuur en dienstregeling, die op tal van plaatsen tot ongewenste productresultaten leiden. Wij hebben daarbij opgemerkt dat wij over deze problematiek graag met het ministerie van IenW, ProRail en u nader van gedachten willen wisselen. Deze behoefte bestaat nog steeds.

Mocht u behoefte hebben aan een nadere toelichting, dan zijn wij hiertoe van harte bereid.

Met vriendelijke groeten,

DE CONSUMENTENORGANISATIES IN HET LOCOV,
namens deze,

Arriën Kruyt

² Advies dienstregeling 2018, Locov 2017-71550, 14 maart 2017.